

Ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintojen kehittäminen

Korkeakoulujen opiskelijavalintauudistuksen vaikutukset ja
valintojen kehittäminen / webinaari 3.6.2022

Marko Borodavkin
Projektipäällikkö
AMK-opiskelijavalinnat-konsortio
Metropolia Ammattikorkeakoulu

Jonna Vierula
TtT
Tutkimus- ja kehityspäällikkö
AMK-opiskelijavalinnat-konsortio
Yliopettaja
Laurea ammattikorkeakoulu

Ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintojen kehittäminen 2021-2024

- Ammattikorkeakoulut ovat jatkaneet opiskelijavalintojen kehittämistyötä AMK-opiskelijavalinnat-hankkeen jälkeen v. 2021 lähtien.
- Ammattikorkeakoulut ovat sopineet opiskelijavalintojen kehittämistyön jatkamisesta vuoteen 2024 saakka.
- Kehittämistyötä varten perustettiin **AMK-opiskelijavalinnat-konsortio**, jonka alaisuudessa tehdään suomen, ruotsin ja englanninkielisten koulutuksien opiskelijavalintojen kehittämistyötä.
- Tarkoituksena on ylläpitää ja jatkokehittää yhteisiä AMK-opiskelijavalintoja sekä tuottaa opiskelijavalintojen vaikutuksista ajantasaista tutkimustietoa.
- Konsortiossa mukana kaikki ammattikorkeakoulut. Metropolia toimii koordinoivana ammattikorkeakouluna.

Ammattikorkeakoulujen todistusvalinta

- Todistusvalinnan pisteytysmallit kehitettiin hankeaikana.
- Kehittämistyössä kartoitettiin:
 - 1) aikaisempaa tutkittua tietoa (mm. Rantanen 2001, Rantanen 2004), jonka perusteella on tunnistettu aineet, jotka parhaiten ennustavat opintomenestystä eri koulutusaloilla
 - 2) koulutusalaakohtaisia tarpeita sekä tavattiin keskeisiä sidosryhmiä/kerättiin palautetta, mitä hyödynnettiin pisteytysmallien kehittämisessä
- Lähtökohtana oli, että:
 - todistusvalinnassa arvioidaan yleisiä oppimisvalmiuksia korkeakouluopintoihin
 - hakijan toisella asteella tekemät ainevalinnat eivät rajaa hakuvaihtoehtoja pois
 - ylioppilaat ja ammatillisella perustutkinnolla hakevat kiintiöidään erikseen
- **Kevään 2020** yhteishaussa ammattikorkeakoulut ottivat käyttöön todistusvalinnan, joka perustuu *ammatillisen perustutkinnon* ja *ylioppilastutkinnon* arvosanojen pisteyttämiseen. Myös kansainväliset ylioppilastutkinnot ovat mukana todistusvalinnassa.

Ammattikorkeakoulujen todistusvalinta

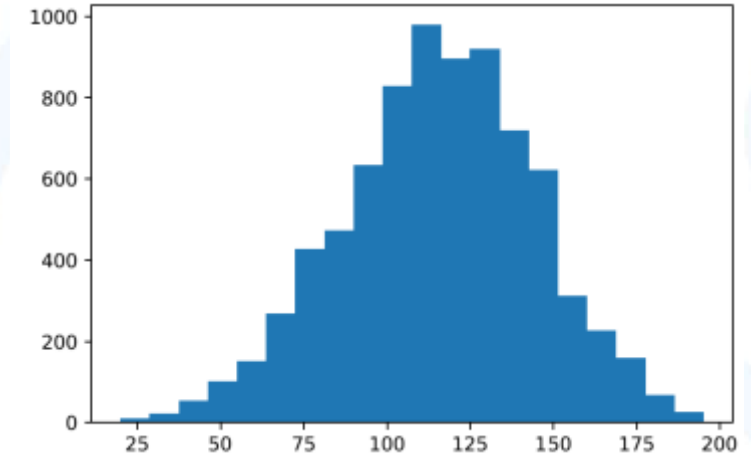
- **Ylioppilastutkinnon perusteella tehtävä todistusvalinta:**
 - Todistusvalinta muodostuu maksimissaan viidestä pisteytettävästä aineesta.
 - Äidinkieli
 - Matematiikka
 - Vieras/toinen kotimainen kieli
 - Reaaliaineet/vieras kieli (huomioidaan kaksi parasta)
 - Hakijalle paras pisteitä tuottava yhdistelmä pisteytettävistä aineista huomioidaan.
- **Ammatillisen perustutkinnon perusteella tehtävä todistusvalinta**
 - Todistusvalinnassa kaikilta hakijoilta lasketaan **kolmen** yhteisen tutkinnon osan arvosanojen ja **tutkinnon painotetun keskiarvon** tuottama yhteispistemäärä.
 - Todistusvalinnassa huomioidaan ammatilliset perustutkinnot, jotka on suoritettu 1.8.2015 alkaen.
- **Yhteiset pisteytysmallit ovat käytössä kaikilla koulutusaloilla (pl. kulttuuriala).**
- **Todistusvalintaa tarkastellaan ja jatkokehitetään tutkimuksen avulla.**

Ammattikorkeakoulujen todistusvalinta

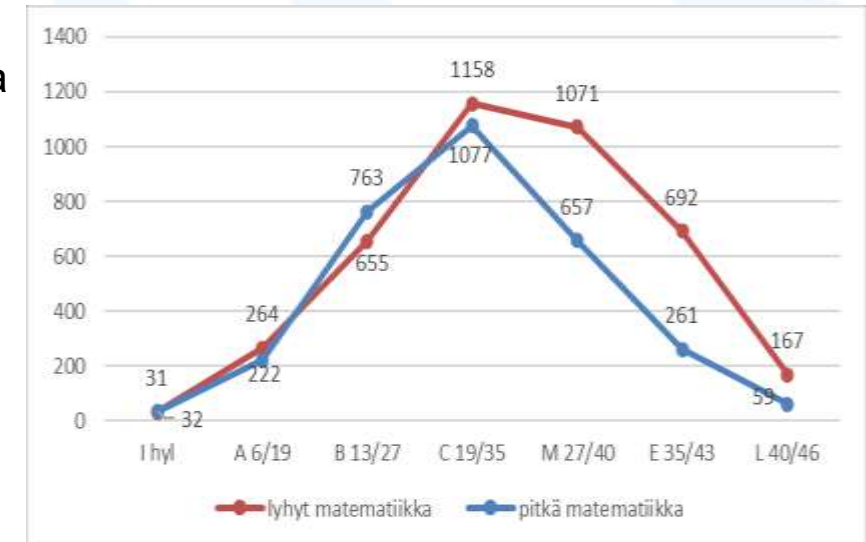
- Kevään 2022 toisessa yhteishaussa ammattikorkeakoulut valitsivat todistusvalinnalla 55% (N=10 765) opiskelijoista
 - 64% ylioppilastutkintotodistuksella
 - 36% ammatillisella perustutkintotodistuksella

Ylioppilastutkinnon perusteella tehtävä todistusvalinta (max. 198p)

- Kevään 2020 aineistosta (valitut) tehdyn tutkimuksen perusteella tiedetään:
- Pisteytysmalli on erottelukykyinen ja pistemäärät vaihtelevat
 - Keskiarvopistemäärien vaihteluvälit:
 - aloittain 96,5 - 127,0,
 - tutkinnoittain 85,22 - 156,1,
 - ammattikorkeakouluittain 86,0 - 135,6
- Pisteytetään laaja kirjo kieliä
 - 10 eri kieltä eri laajuisina
 - ruotsin kieli pisteytetty 27%:lla
- Pisteytetään laaja kirjo reaaliaineita
 - 12 eri ainetta & pisteytetyt reaaliaineet kuvastavat hyvin tietylle alalle valittuja
- Matematiikka (lyhyt/pitkä):
 - Valituista kirjoittanut 51% lyhyt mat., 39% pitkä mat., 10% ei kirjoittanut mat.
 - Kaikille aloille valittu ei-matematiikan kirjoittaneita
- Lisäksi syksyn 2020 aineistosta (hakijat) tehdyn tutkimuksen perusteella tiedetään, että:
 - Todistusvalinnassa menestyminen korreloi vähintäänkin kohtalaisesti AMK-valintakokeessa menestymiseen

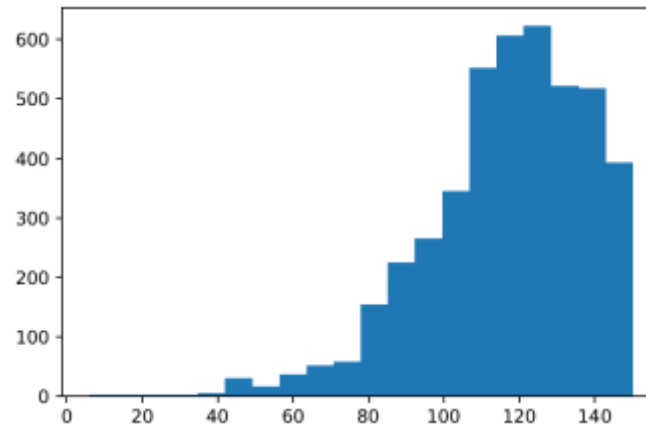

ka 115,4 p, kh 28,9 p, mediaani 117,0 p
min 20 p, max 195 p

Ammatillisen perustutkinnon perusteella tehtävä todistusvalinta (max. 150p)

- Kevään 2020 aineistosta tehdyn tutkimuksen perusteella tiedetään ammatillisen perustutkinnon todistusvalinnasta:
- Pistejakauma on vino, vaikka malli erotteleekin silti kohtuullisen hyvin
 - Keskiarvopistemäärien vaihteluvälit:
 - aloittain: 95,8–128,2
 - tutkinnoittain 67,2–148,3
 - ammattikorkeakouluittain 99,0–137,9
- Lisäksi syksyn 2020 aineistosta tehdyn tutkimuksen perusteella tiedetään, että:
 - Todistusvalinnassa menestyminen ei juurikaan korreloi AMK-valintakokeessa menestymiseen

ka 116,7 p, kh 21,6 p, mediaani 120,0 p,
min 6 p, max 150 p

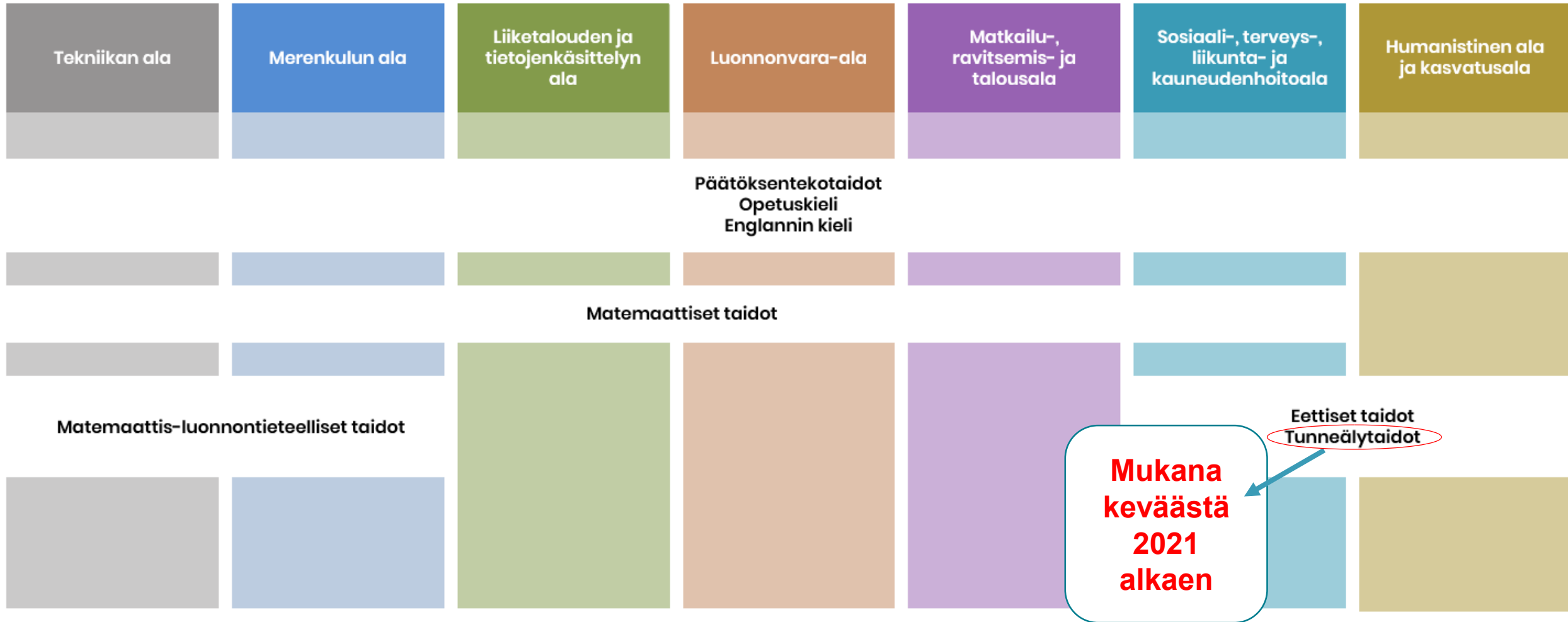
Ammattikorkeakoulujen todistusvalinnan seuranta tutkimus

- Käynnistynyt vuonna 2022
- Tarkastellaan ammattikorkeakoulujen todistusvalinnan ennustekykyä (opintomenestys)
- Mittauskerrat 1. lukuvuonna ja valmistumisvaiheessa

AMK-valintakoe

- AMK-valintakoe on ammattikorkeakoulujen yhteinen digitaalinen valintakoe, joka tehdään omalla kannettavalla tietokoneella.
- Noin 50 000-60 000 hakijaa vuodessa osallistuu AMK-valintakokeeseen.
- Hakija osallistuu AMK-valintakokeeseen vain kerran huolimatta hakukohteiden lukumäärästä.
- Valintakokeen osiot ja kesto määräytyvät sen mukaan, mihin hakukohteisiin hakija on hakenut. Jotta hakijalla on mahdollisuus tulla valituksi, tulee jokainen hakukohteelle kuuluva koeosio suorittaa hyväksytysti.
- AMK-valintakokeessa arvioidaan valmiuksia ammattikorkeakouluopintoihin. AMK-valintakokeeseen ei liity ennakkomateriaalia tai –tehtäviä.
- AMK-valintakoe on standardoitu testi. Tavoitteena on arvioida hakijoita luotettavasti, objektiivisesti ja oikeudenmukaisesti.
- Otettiin käyttöön AMK-opiskelijavalinnat-hankkeen toteuttamisvaiheessa **syksyllä 2019** korkeakoulujen yhteishaussa ([Vierula ym., 2021](#)).

AMK-valintakoe

AMK-valintakoe

- **AMK-valintakoetta tarkastellaan ja jatkokehitetään tutkimuksen avulla.**
- Poikkileikkaustutkimukset aineistoista:
- Syksy 2019 (Vierula ym., 2021).
- Syksy 2020
- Kevät 2021
- Tutkimusten tarkoituksena oli analysoida hakijoiden valintakoemenestystä (ml. hylätty suoritus) sekä valintakokeen luotettavuutta ja käytettävyyttä.

Jonna Vierula, Tiina Karihtala, Elina Haavisto & Kirsi Talman

Tutkimusraportti

Ammattikorkeakoulujen
uuden digitaalisen
valintakokeen kehittäminen
- toteuttamisvaiheen tulokset

Metropolia Ammattikorkeakoulun julkaisusarja

AMK-valintakoe

- **Tämän hetkisen tiedon perusteella:**
 - AMK-valintakoe on luotettava ja erottelukykyinen valintamenetelmä
 - Valintakokeen osioita tulee jatkokehittää
 - Digitaalinen valintakoe on käytettävyydeltään hyvä
 - Taustamuuttajat (ikä, sukupuoli, peruskoulutus, sosioekonominen tausta, syntymäpaikka, koulutusala, valmennuskurssi) selittävät valintakoemenestystä:
 - tuloksissa vaihtelua osioiden välillä (esim. ikä, sukupuoli)
 - ylioppilaat menestyvät paremmin kuin ammatillisesta koulutuksesta tulevat kaikissa valintakokeen osioissa
 - ulkomailla syntyneet hakijat ja hakijat, joiden vanhempi/vanhemmat syntyneet ulkomailla menestyvät heikommin kaikissa valintakokeen osioissa kuin Suomessa syntyneet hakijat ja hakijat, joiden vanhempi/vanhemmat syntyneet Suomessa
 - valmennuskurssin käyminen (kevät 2021 aineisto: 11.5% hakijoista) selitti menestystä kaikissa muissa valintakokeen osioissa paitsi ruotsin ja englannin osioissa

AMK-valintakokeen seurantatutkimus

- Käynnistynyt vuonna 2022
- Tarkastellaan ammattikorkeakoulujen AMK-valintakokeen ennustekykyä
- Saadaan lisää tietoa valituista opiskelijoista (vrt. AMK-valintakokeen poikkileikkaustutkimukset)
- Mittauskerrat 1. lukuvuonna ja valmistumisvaiheessa

AMK-opiskelijavalinnat-konsortion vastuuhenkilöiden yhteystiedot:

- Marko Borodavkin, projektipäällikkö
marko.borodavkin@metropolia.fi / +358 40 662 5046
- Tiina Karihtala, tutkimus- ja kehityspäällikkö
tiina.karihtala@metropolia.fi / +358 40 641 8332
- Jonna Vierula, tutkimus- ja kehityspäällikkö
jonna.vierula@laurea.fi / +358 40 7063 617
- Hanna Ojanen, Asiantuntija (AMK-valintakokeen operatiivinen toiminta)
hanna.ojanen@metropolia.fi / +358 40 173 2658
- Krista Vihantomaa, Asiantuntija (viestintä)
krista.vihantomaa@metropolia.fi / +358 50 472 0063
- Mikko Siitonen, koordinaattori (englanninkielisten koulutuksien opiskelijavalintojen projektiryhmä)
mikko.siitonen@turkuamk.fi / +358 50 598 5437